

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ
БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ
М.Х.ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ**

ОҚЫТУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Музыка жетекшілерінің біліктілігін арттыру курсы
**«Мектепке дейінгі мекемелерде заманауи музыкалық –эстетикалық
тәрбиені ұйымдастыру»**
Мектепке дейінгі мекемелерінің музыка жетекшісін оқытуға арналған

Бағдарлама авторы:
Жантаева М.К. – «Музыка және көркемдік білім» кафедрасының аға
оқытушысы

Бағдарлама мыналарды ескере отырып әзірленген:

Тақырыптық-күнтізбелік жоспарды дайындауда 2023-2024 оқу жылында білім беру ұйымдары білім беру процесін іске асыру кезінде Қазақстан Республикасының «Білім туралы» Заңын, Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын, «Педагог мәртебесі туралы», «Қазақстан Республикасындағы Баланың құқықтары туралы», «Қазақстан Республикасында мүгедектігі бар адамдарды әлеуметтік қорғау туралы» Заңдарды және басқа да заңнама актілерін басшылыққа алуы және оқыту процесін келесі нормативтік құжаттар негізінде жүзеге асыруы тиіс: – «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» (бұдан әрі – МЖМБС) (ҚР Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығы, ҚР Оқу-ағарту министрінің 23.09.2022 ж. № 406 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029031>);

– «Қазақстан Республикасында бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» (ҚР Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен, ҚР Оқу-ағарту министрінің 12.08.2022ж. №365 бұйрығымен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029136>, 30.09.2022 ж. №412 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029916>);

– «Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндер, таңдау курстары мен факультативтер бойынша үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» (ҚР Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 16 қыркүйектегі №399 бұйрығы <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200029136>, ҚР Оқу-ағарту министрінің 21.11.2022 ж. № 467 бұйрығымен енгізілген өзгерістерімен <https://adilet.zan.kz/kaz/docs/V2200030654>);

Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының талаптары.

Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 19 тамыздағы № 581 бұйрығымен бекітілген Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарының талаптары.

1. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

Музыкалық білім жас ұрпақты тәрбиелеудің қазіргі мәдениетінде маңызды рөл атқарады. Осыған байланысты мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық іс-әрекетін дұрыс, әдістемелік негізделген ұйымдастыру мәселесі маңызды болып көрінеді, бұл тек мектепке дейінгі білім беру мамандарының құзыреттілігі кезінде мүмкін болады, бұл олардың музыкалық даму теориясы мен әдістемесі бойынша теориялық және практикалық дапйындығына, баланың музыкамен қарым-қатынас процесін ұйымдастыра білуіне, оны музыкалық мәдениетке баулуына байланысты.

Музыка жетекшілеріне арналған «Мектепке дейінгі мекемелерде заманауи музыкалық –эстетикалық тәрбиені ұйымдастыру» тақырыбы бойынша біліктілікті арттыру курсы мектепке дейінгі мекемелерінде жұмыс істейтін музыка жетекшілерін даярлауға және олардың біліктілігін арттыруға арналған. Біліктілікті арттыру курсы музыкалық-эстетикалық тәрбие саласындағы білімдерін жаңартуға және кеңейтуге ұмтылатын мектепке дейінгі мекемелердің музыкалық жетекшілеріне арналған. Қазіргі қоғам жағдайында мектеп жасына дейінгі балалар үшін сапалы музыкалық білім берудің маңыздылығы артып келеді, бұл мамандардан жаңа тәсілдер мен жұмыс әдістерін талап етеді.

Курс мектепке дейінгі музыка жетекшісін кәсіби өсуіне ғана емес, сонымен қатар қосымша білім беру мекемелерінде музыкалық білім беру сапасын жақсартуға да ықпал етеді. Музыка жетекшісіне арналған біліктілікті арттыру курстары музыкалық пәндерді оқытудағы кәсіби білімдерін, дағдыларын жаңартуға және кеңейтуге арналған. Бағдарлама заманауи педагогикалық технологияларды енгізуге бағытталған, бұл музыкалық білім беру процесінің сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Ұсынылып отырған біліктілік арттыру курсы баланың мектепке дейінгі балалық шақтағы психикалық дамуы, теориялық ережелері және музыкалық тәрбие мен музыкалық қабілеттерін дамыту бойынша мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс істеудің заманауи әдістемелерін біріктіруге негізделген.

Бағдарлама тұрақты экономикалық және әлеуметтік өсудің негізгі ресурсы ретінде білім мен ғылымды дамытуға бағытталған Қазақстан Республикасының жалпымемлекеттік басымдықтарын көрсетеді. Білім мен ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік жоспарында оқушылардың зерттеу дағдыларын дамытуға, сондай-ақ ғылыми жетістіктерді оқу процесіне біріктіруге ерекше назар аударылады. Бағдарлама сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрінің 2022 жылғы 20 шілдедегі № 2 бұйрығымен, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Білім Министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес келеді, олар білім берудің барлық деңгейлеріндегі оқушылардың зерттеу дағдыларын мен дағдыларын дамытудың маңыздылығын көрсетеді.

Бағдарлама екі аптаға бөлінген 80 академиялық сағатты қамтиды.

2. ГЛОССАРИЙ

Музыкалық-эстетикалық тәрбие - балалардың шығармашылық қабілеттері мен эмоционалды сезімталдығын дамытуға бағытталған музыканы, өнер мен мәдениетті эстетикалық қабылдауын қалыптастыру процесі.

Мектепке дейінгі білім беру - туғаннан 7 жасқа дейінгі балаларды қамтитын білім беру жүйесі, оның мақсаты жеке тұлғаны дамыту, мектепке дайындық және әлеуметтену болып табылады.

Музыкалық жетекші - балаларды музыка негіздеріне оқытуды, музыкалық сабақтар мен іс-шараларды өткізуді қоса алғанда, мектепке дейінгі мекемелерде музыкалық қызметті ұйымдастыруға жауапты маман.

Эстетикалық қабылдау - көркем және музыкалық шығармаларды қабылдау және бағалау, оларға эмоционалды және интеллектуалды реакцияны қалыптастыру қабілеті.

Интеграцияланған тәсіл - баланың кешенді дамуы үшін музыкалық тәрбие басқа қызмет түрлерімен (бейнелеу өнері, театрландырылған іс-әрекет және т.б.) біріктірілетін әдіс.

Шығармашылық өзін - өзі көрсету-бұл балалардың өз идеялары мен сезімдерін музыка, би, сурет салу және басқа да көркемдік әрекеттер арқылы көрсете алатын процесі.

Музыкалық оқыту әдістері - балаларға музыканы үйрету үшін қолданылатын әртүрлі тәсілдер мен әдістер, соның ішінде ойын әрекеті, есту қабілеті, ритақ және вокал.

Мәдени-тарихи контекст - мәдениет пен дәстүр туралы түсінік қалыптастыратын музыкалық және көркем мұраны түсіну және түсіну.

Арт-терапия - бұл эмоцияларды білдіру және психологиялық мәселелерді шешу үшін көркем шығармашылықты қолданатын психотерапияның бір түрі, оны мектепке дейінгі тәрбиеде де қолдануға болады.

Сенсорлық қабылдау - бұл музыкалық тәрбиеде маңызды рөл атқаратын есту, көру, жанасу сезімдері арқылы ақпаратты қабылдау процесі.

Ойын әрекеті - бұл мектепке дейінгі жастағы балалардың негізгі іс-әрекеті, ол арқылы музыкалық ойындарды қоса алғанда, оқыту және дамыту жүзеге асырылады.

Музыкалық репертуар - бұл білім беру процесінде қолданылатын музыкалық шығармалар жиынтығы, олар әр түрлі және балалардың жасына сәйкес болуы керек.

Сахналық іс - шаралар-балалардың музыка мен өнермен өзара әрекеттесу формасы, оның ішінде қойылымдар, театрландырылған қойылымдар мен концерттер.

Әдістемелік ұсынымдар - мектепке дейінгі мекемелерде музыкалық-эстетикалық тәрбиені ұйымдастыру және өткізу бойынша музыка жетекшілеріне арналған кеңестер мен нұсқаулар.

Музыкалық аспаптар - дәстүрлі (фортепиано, гитара) және заманауи (электронды аспаптар) болуы мүмкін музыка жасау үшін қолданылатын құрылғылар.

Музыкалық материалды бейімдеу - балалардың жас ерекшеліктері мен қызығушылықтарын ескере отырып, музыкалық шығармаларды таңдау және өзгерту процесі.

Шығармашылық өзін-өзі көрсету - балалардың музыка, би, бейнелеу өнері және шығармашылықтың басқа түрлері арқылы өз сезімдері мен ойларын білдіру қабілеті.

Мәдени-тарихи контекст - балалардың музыка мен өнерді қабылдауына әсер ететін мәдени және тарихи факторлардың жиынтығы.

Есту қабілетінің дамуы - балалардың музыкалық дыбыстарды, олардың биіктігін, тембрі мен ырғағын ажырата білу қабілетін қалыптастыру процесі.

Тақырыптық сабақтар - балаларға музыка мен шығармашылық арқылы материалды жақсы меңгеруге көмектесетін белгілі бір тақырыпқа немесе оқиғаға арналған сабақтар.

Әлеуметтік бейімделу - бұл балалардың музыкалық және ойын әрекеттері арқылы бір-бірімен және қоршаған әлеммен қарым-қатынас жасауды үйренетін процесі.

Ата-аналармен өзара әрекеттесу - ата-аналарды балалардың музыкалық-эстетикалық тәрбиесіне қосу процесі, бұл бірыңғай білім беру кеңістігін құруға ықпал етеді.

Сенсорлық қабылдау - балалардың музыканы әртүрлі сезімдер (есту, көру, жанасу) арқылы қабылдау қабілеті, бұл олардың жалпы дамуы үшін маңызды.

Білім беру ойындары - балалардағы музыкалық, шығармашылық және әлеуметтік дағдыларды дамытуға бағытталған ойындар.

Жоба әдісі - оқушылардың ғылыми немесе шығармашылық жобаларды жүзеге асыруына негізделген педагогикалық технология, бұл практикалық дағдыларды дамытуға және білімді тереңдетуге ықпал етеді.

Қалыптастырушы бағалау - оқушыға өзінің күшті және әлсіз жақтарын түсінуге көмектесуге, сондай-ақ одан әрі даму мүмкіндіктеріне баса назар аударылатын бағалау тәсілі.

Коучинг - әріптестік пен өзара түсіністікке негізделген мұғалімнің кәсіби дағдыларын қолдауға және дамытуға бағытталған педагогикалық өзара іс-қимыл әдісі.

Электрондық білім беру ресурстары (ЭББР) - бейне сабақтарды, онлайн курстарды, тесттерді және интерактивті тапсырмаларды қоса алғанда, білім беру процесінде қолданылатын цифрлық материалдар мен құралдар.

Қашықтықтан оқыту - бұл студенттер мен оқытушылар әртүрлі жерлерде, интернет арқылы өзара әрекеттесетін және әртүрлі цифрлық платформаларды пайдаланатын оқыту түрі.

Мәдениетаралық білім беру - оқушыларды әртүрлі мәдени дәстүрлермен және музыкалық стильдермен таныстыруға бағытталған тәсіл, бұл олардың ой-өрісін кеңейтуге және музыканы әмбебап тіл ретінде түсінуге ықпал етеді.

Оқытудың заманауи әдістері - оқу процесінің тиімділігін арттыру үшін өзекті педагогикалық технологиялар мен инновацияларды қолданатын тәсілдер.

Музыка сабақтарының әдістері - музыка сабақтарында оқушыларды тарту және олардың музыкалық ұғымдарды түсінуін жақсарту үшін қолданылатын нақты әдістер мен стратегиялар.

Білім - білімді, дағдыларды және мәдени құндылықтарды бір ұрпақтан екінші ұрпаққа беру процесі. Барлық деңгейлерде ресми және бейресми оқытуды қамтиды.

Білім берудегі инновациялар - оның тиімділігін арттыру және заманауи талаптарға бейімделу мақсатында білім беру процесіне жаңа идеяларды, әдістер мен технологияларды енгізу.

Біліктілікті арттыру - Курстар, тренингтер, семинарлар және оқытудың басқа түрлері арқылы мұғалімнің кәсіби дағдылары мен білімін жетілдіру процесі. Жеке және кәсіби өсуді қолдауға бағытталған.

Шығармашылық ойлау - бұл жаңа идеялар мен тәсілдерді қалыптастыру қабілеті, бұл музыкалық білім беруде оқушылардың шығармашылық дағдыларын дамыту үшін өте маңызды.

Вебинар - интернет арқылы өтетін онлайн семинар. Бұл қатысушыларға нақты уақыт режимінде өзара әрекеттесуге, сұрақтар қоюға және жүргізушіден жауап алуға мүмкіндік береді. Вебинарлар көбінесе оқыту, презентация, талқылау және тәжірибе алмасу үшін қолданылады.

Оқыту технологиялары - қолданбаларды, онлайн курстарды және мультимедиялық материалдарды қоса алғанда, музыканы оқыту процесін жақсарту үшін сандық құралдар мен ресурстарды пайдалану.

Оқу материалдарын бейімдеу - олардың дайындық деңгейі мен қажеттіліктерін ескере отырып, оқушылардың әртүрлі топтарын тиімдірек оқыту үшін оқу материалдарын өзгерту немесе теңдеу процесі.

Музыкалық сауаттылық - музыканы сәтті оқытудың негізі болып табылатын музыкалық ноталар мен терминдерді оқу, жазу және түсіну қабілеті.

Жеке тапсырмалар - оқушылар тапсырмаларды өз бетінше орындай алады, бұл олардың жеке ерекшеліктерін ескеруге мүмкіндік береді.

Практикалық бөлім - оқушылар тапсырмаларды орындайды, алған білімдерін қолдануға машықтанады.

Әдістемелік ұсыныстар - оқу процесін ұйымдастыру, сабақтарды әзірлеу және оқытудың әртүрлі әдістерін қолдану бойынша оқытушыларға арналған кеңестер мен нұсқаулар.

Жобалық оқыту - оқушылардың шығармашылық және зерттеу дағдыларын дамытуға ықпал ететін жобаларды әзірлеуге және іске асыруға негізделген оқыту әдісі.

Инновация – білім беру процесіне жаңа әдістер мен технологияларды енгізу арқылы оның сапасын арттыру.

Шығармашылық - бұл музыкада жаңа идеялар мен тәсілдерді құру мүмкіндігі, бұл оқушылардың музыкалық ойлауын дамыту үшін маңызды.

Презентация -бұл ақпаратты, әдетте слайд түрінде ұсыну тәсілі, оған мәтін, суреттер, графика және бейнелер кіруі мүмкін. Презентациялар ақпаратты визуализациялау және аудиторияның материалды қабылдауын жақсарту үшін білім беру және бизнес контексттерінде жиі қолданылады.

Слайд - презентациядағы жеке бет немесе экран. Әр слайдта мәтін, суреттер, диаграммалар және басқа визуалды компоненттер сияқты әртүрлі элементтер болуы мүмкін. Слайдтар ақпаратты құрылымдауға көмектеседі және оны қабылдауға қол жетімді етеді.

Шығармашылық - оқытуды қолдауға арналған ресурстар мен құралдар. Оқушылардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға бағытталған жұмыс дәптерлері, оқу құралдары, ойындар, жобалар және басқа материалдар болуы мүмкін.

Шығармашылық ойлауды ынталандыру - оқушылардың шығармашылығы мен инновациялық тәсілін дамытуға ықпал ететін әдістер мен әдістерді қолдану.

3. БАҒДАРЛАМА ТАҚЫРЫБЫ

№	1	2
1	МОДУЛЬ - I. Мектеп жасына дейінгі балаларды заманауи тәрбиелеудегі нормативтік-құқықтық ресурстардың мазмұны	1.1 Қазақстанда білім берудің нормативтік-құқықтық қамтамасыз ету; 1.2 Қазақстандағы мектепке дейінгі білім беру жүйесін дамытуға арналған мектепке дейінгі білім берудің мемлекеттік білім беру стандарты
2	МОДУЛЬ – II. Жаңа ұрпақтың мектепке дейінгі білім беру бағдарламаларын жүзеге асырудағы психологиялық-педагогикалық іс-шаралар	2.1 Педагогикалық процесс біртұтас құбылыс ретінде; 2.2 Мектепке дейінгі ұйымдарда музыкалық білім беру теориясы мен әдістемесінің қалыптасуы мен дамуы; 2.3 Балалардың жас психологиясы: сәби, ерте, балалық шақ, мектепке дейінгі жас. 2.4 Ата-аналармен қарым-қатынасты ұйымдастырудың психологиялық – педагогикалық принциптері 2.5 Мектепке дейінгі балаларға музыкалық тәрбие берудегі жүйелердің сипаттамасы (Д.Б.Кабалевский, Д.В.Огороднов, Ы.Алтынсарин, А.Жұбанов, М.Балтабаев, А.Райымбергенов т.б.); 2.6 Шет елдердегі балалардың музыкалық тәрбие туралы теориялық және жүйелері (З.Кодай, К.Орф, М.Монтессори, Ж.Далькроз, Пьер Ван Хаувелер).
3	МОДУЛЬ – III. Мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық-эстетикалық даму ерекшеліктері	3.1 Мектеп жасына дейінгі балаларға музыкалық тәрбие берудің және оқытудың әдіс-тәсілдері, құралдары; 3.2 Музыкалық құрылымы және балалардың музыкалық дамуының жас деңгейлері;

		3.3 Мектепке дейінгі балалар музыкалық қызметінің түрлері (музыкалық-ырғақтық қимылдар, музыкалық аспаптарда ойнау, музыка тыңдау, ән айту); 3.4 Ерте жастағы (2-3 жас) балалардың музыкалық дамуы. Музыкалық-шығармашылық қызметін ұйымдастырудың вариативті формалары; Мектепке дейінгі білім беру мекемесіндегі музыка сабақтарында жас балалардың музыкалық-интонациялық дамуы. 3.5 Мемлекеттік білім беру стандартына сәйкес мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында музыкалық тәрбиені ұйымдастырудың инновациялық әдіс-тәсілдер
4	МОДУЛЬ – IV. Технологиялық	4.1 Музыканы оқытуда АКТ қолдану; 4.2 Музыканы оқу іс-әрекетінде жаңа технологияларды қолдану;
5	МОДУЛЬ – V. Білім нәтижелерін бақылау және бағалау	5.1 Тыңдаушылардың өзіндік жұмысы: - Балалардың музыкалық тәжірибесі және оның ерекшелігі; 5.2 Балалардың музыкалық қызметі: - Бала-тыңдаушы, бала-орындаушы, бала-композитор. - Ата-аналарды психологиялық-педагогикалық қолдаудың негізі ретінде ерте дамудың заманауи теориялары 5.3 Тыңдаушылардың кәсіби құзыреттілігінің қалыптасу деңгейін анықтауда бағдарламаның мазмұнын меңгеру параметрлеріне сәйкес бағалау критерийлері: -Білімді меңгеру деңгейі; - Өзіндік жұмыстарды жүзеге асырылуы; - Жобалық жұмыстардың орындалуы; - Шағын сабақтарды презентациялау (оқыту, іс-шаралар); - Портфолио қорғау; - Музыкалық-педагогикалық білім үрдісіндегі шығармашылық жұмыстар, жетістіктер.
Қорытынды аттестаттау		Музыка сабағының құрастыру бойынша шығармашылық жұмыстарды бағалау.

4. БАҒДАРЛАМАНЫҢ МАҚСАТЫ, МІНДЕТТЕР ЖӘНЕ КҮТІЛЕТІН НӘТИЖЕЛЕРІ

Курс мақсаты:

1. Біліктілікті арттыру: мектепке дейінгі мекемелердің оқытушылары мен мұғалімдерін музыкалық-эстетикалық тәрбие саласындағы заманауи білімдермен және дағдылармен қамтамасыз ету;

2. Кәсіби құзыреттілікті дамыту: тыңдаушылардың білім беру процесінде музыкалық тәрбиенің заманауи әдістері мен технологияларын қолдану қабілетін қалыптастыру;

3. Шығармашылық өзін-өзі көрсетуге жағдай жасау: музыка мен өнер арқылы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ету.

Курс міндеттері:

Заманауи әдістерді оқыту - музыкалық тәрбиенің жаңа тәсілдері мен әдістерімен, соның ішінде технологиялар мен интерактивті әдістерді қолданумен таныстыру;

Оқу жоспарларын әзірлеу - Мектеп жасына дейінгі балаларға арналған музыкалық-эстетикалық тәрбие бойынша жеке бағдарламалар мен сабақ жоспарларын құруға көмектесу;

Практикалық дайындық - музыка арқылы балалармен жұмыс істеу дағдыларын дамытуға бағытталған шеберлік сыныптары мен практикалық сабақтар өткізу;

Тәжірибе алмасу - оқытушылар мен музыка жетекшілері арасында тәжірибе алмасу және Үздік тәжірибелер платформасын құру;

Бағалау және мониторинг - музыкалық-эстетикалық тәрбиенің тиімділігін бағалау және балалардың үлгерімін бақылау әдістеріне оқыту.

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері:

Біліктілік деңгейін арттыру - бағдарлама тыңдаушылары музыкалық-эстетикалық тәрбие саласындағы біліктілігін арттырғанын растайтын сертификаттар алады;

Жаңа білімді практикада қолдану - оқытушылар алған білімдері мен дағдыларын мектепке дейінгі мекемелердегі музыкалық тәрбие сапасын жақсартып, өздерінің практикалық қызметіне енгізе алады;

Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту - мектепке дейінгі мекемелердегі балалардың музыкалық және эстетикалық даму деңгейін арттыру, бұл олардың жалпы дамуына ықпал етеді;

Қоғамдастық құру - тәжірибе алмасуға және музыкалық-эстетикалық тәрбиеге инновациялық тәсілдерді енгізуге мүдделі мамандар қауымдастығын қалыптастыру.

Бұл бағдарлама музыка мен өнер арқылы балалардың үйлесімді дамуына ықпал ететін сапалы білім беру процесін құруға бағытталған.

Курстың практикалық маңыздылығы:

«Мектепке дейінгі мекемелерде заманауи музыкалық-эстетикалық тәрбиені ұйымдастыру» біліктілікті арттыру курсының практикалық маңыздылығының бірнеше негізгі аспектілері бар:

1. Музыкалық-эстетикалық тәрбиенің заманауи тәсілдері:

- курсқа қатысушылар музыкалық-эстетикалық тәрбиедегі өзекті әдіс-тәсілдермен танысады, бұл оларға өз жұмысына заманауи тәжірибелерді енгізуге мүмкіндік береді;
- білім беру процесінде цифрлық құралдар мен медианы пайдалану сияқты жаңа технологиялар мен әдістерді игереді.

2. Кәсіби құзыреттілікті дамыту:

- музыкалық іс-шараларды жоспарлау және жүзеге асыру, әртүрлі жастағы және дайындық деңгейіндегі балалармен жұмыс істеу сияқты музыкалық жетекшілердің кәсіби дағдыларын дамытуға бағытталған;
- қатысушылар өздерінің педагогикалық дағдыларын жетілдіре алады, бұл мектепке дейінгі білім беру процесінің сапасын арттырады.

3. Мәдени және эстетикалық ортаны құру:

- музыка жетекшілеріне балалардың жан-жақты дамуына ықпал ететін мектепке дейінгі мекемелерде үйлесімді мәдени және эстетикалық орта құруға көмектеседі;
- қатысушылар музыкалық және көркемдік элементтерді балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ететін жалпы білім беру бағдарламасына біріктіруді үйрене алады.

4. Балалармен өзара әрекеттесу тиімділігін арттыру:

- балалармен қарым-қатынастың жаңа әдістерін, соның ішінде ойындарды, импровизацияларды, театрландырылған қойылымдарды және белсенді оқытудың басқа түрлерін үйрету;
- курсқа қатысушылар балалар үшін қызықты және қызықты болатын музыкалық сабақтарды ұйымдастырудың практикалық дағдыларын алады.

5. Тәжірибе алмасу және ынтымақтастық:

- Курсқа қатысушылар арасында тәжірибе алмасу мүмкіндігін ұсынады, бұл музыка жетекшілері табысты тәжірибелермен бөлісе алатын және ортақ мәселелердің шешімдерін таба алатын тәжірибешілер қауымдастығын құруға әкелуі мүмкін;
- қатысушылар кәсіби байланыстар орната алады, бұл олардың мансаптық өсуіне ықпал етеді.

6. Заманауи талаптарға бейімделу:

- музыка жетекшілеріне білім беру жүйесінің заманауи талаптарына, соның ішінде мектепке дейінгі білім берудің жаңа стандарттары мен тәсілдеріне бейімделуге көмектеседі;
- қатысушылар өздерінің кәсіби міндеттерін тиімді орындауға мүмкіндік беретін заңнамадағы және білім беру бағдарламаларындағы өзгерістерді жақсырақ түсіне алады.

Курстың күтілетін нәтижелері

- Қатысушылар балалардың жеке ерекшеліктерін ескеретін музыкалық-эстетикалық тәрбие бағдарламаларын әзірлеп, іске асыра алады;

- Заманауи әдістер мен технологияларды енгізу арқылы балалардың музыкалық және эстетикалық дайындық деңгейін арттыру;

- Оқытушылардың біліктілігін арттыру есебінен мектепке дейінгі мекемелерде білім беру процесінің сапасын жақсарту;

- Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға ықпал ететін неғұрлым белсенді және белсенді білім беру ортасын құру.

Осылайша, біліктілікті арттыру курсы музыка жетекшілері үшін айтарлықтай практикалық маңызға ие, бұл өз кезегінде мектепке дейінгі мекемелердегі балалардың дамуына оң әсер етеді.

5. БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ТАҚЫРЫПТАРЫ

МОДУЛЬ - I. Мектеп жасына дейінгі балаларды заманауи тәрбиелеудегі нормативтік-құқықтық ресурстардың мазмұны	Мектепке дейінгі мекемелердегі білім беру процесін реттейтін нормативтік-құқықтық құжаттарды зерделеу; Қолданыстағы стандарттар контекстінде музыкалық-эстетикалық тәрбие негіздерін игеру; Тыңдаушылардың практикалық қызметте нормативтік құжаттарды талдау және қолдану дағдыларын қалыптастыру; Білім беру бағдарламаларының мазмұнын және олардың қазіргі заманғы талаптарға сәйкестігін талдау; Мектепке дейінгі мекемелерде музыкалық-эстетикалық тәрбиені ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсыныстарды зерделеу; Білім беру қызметінде нормативтік құжаттарды қолдану бойынша практикалық тапсырмаларды әзірлеу.
МОДУЛЬ – II. Жаңа ұрпақтың мектепке дейінгі білім беру бағдарламаларын жүзеге асырудағы психологиялық-педагогикалық іс-шаралар	Мектепке дейінгі білім берудің психологиялық-педагогикалық аспектілеріне кіріспе Мектеп жасына дейінгі балаларды оқыту мен тәрбиелеудегі психологияның маңызы; Мектепке дейінгі білім беруде қолданылатын негізгі психологиялық теориялар. Жаңа буын білім беру бағдарламаларын әзірлеу және іске асыру Қазіргі білім беру бағдарламаларын құру принциптері; Бағдарламаларды балалардың жеке ерекшеліктеріне бейімдеу
МОДУЛЬ – III. Мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық-эстетикалық даму ерекшеліктері	Музыкалық-эстетикалық даму ұғымы; Мектеп жасына дейінгі балалардың жалпы дамуындағы музыканың рөлі; Музыканы қабылдаудың психологиялық және физиологиялық аспектілері; Мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық

	даму кезеңдері; Ойын әдістері музыкалық дағдыларды дамыту құралы ретінде; Әр түрлі музыкалық аспаптар мен технологияларды қолдану.
МОДУЛЬ – IV. Технологиялық	Музыкалық-эстетикалық тәрбиенің технологиялық аспектілеріне кіріспе Музыкалық білім берудегі технологияның түсінігі мен маңызы; Балалардың музыкалық қабілеттерін дамытудағы технологияның рөлі. Музыкалық білім берудегі заманауи технологиялар Интерактивті технологиялар (интерактивті тақталар, білім беру қосымшалары); Мультимедианы пайдалану (бейне сабақтар, аудиожазбалар, презентациялар); Қашықтықтан оқыту технологиялары (онлайн курстар, вебинарлар).
МОДУЛЬ – V. Білім нәтижелерін бақылау және бағалау	Оқыту нәтижелерін бағалауға кіріспе Білім беру үдерісіндегі бақылау мен бағалаудың маңызы; Оқыту нәтижелерін бағалаудың мақсаттары мен міндеттері. Бағалау әдістері мен тәсілдері Формативті және жиынтық бағалау; Мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық-эстетикалық дамуын бағалау критерийлері мен көрсеткіштері; Бағалаудың әртүрлі әдістерін қолдану (бақылау, тестілеу, портфолио және т. б.). Бағалау құралдары Музыкалық дағдылар мен шығармашылық қабілеттерді бағалауға арналған айдарлар әзірлеу; Кері байланыс жинау үшін сауалнамалар мен сауалнамаларды қолдану; Нәтижелерді талдау және бағалау үшін технологияларды (мысалы, бейнежазбалар) пайдалану.
Қорытынды аттестаттау	Қорытынды аттестаттаудың мақсаттары: Курста ұсынылған материалды игеру деңгейін бағалау. Музыкалық-эстетикалық тәрбиені ұйымдастыруда қатысушылардың практикалық дағдыларын тексеру. Музыка жетекшілерінің білім беру қызметіне заманауи тәсілдерді енгізуге дайындығын анықтау.

	Аттестаттау нысандары: Тестлеу. Практикалық жұмыс. Портфолио. Рефлексия:
--	---

6. ОҚУ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ

«Мектепке дейінгі мекемелерде заманауи музыкалық-эстетикалық тәрбиені ұйымдастыру» тақырыбы бойынша біліктілікті арттыру курсының оқу процесін ұйымдастыру бірнеше негізгі кезеңдер мен компоненттерді қамтиды.

Теориялық және практикалық бөліктер: білімді тереңдетуді және кәсіби құзыреттілікті қалыптастыруды қамтамасыз ету;

Балалардың музыкалық дамуының заманауи әдістерін, инновациялық технологияларды және мектепке дейінгі білім беру мекемесінде музыкалық қызметті ұйымдастырудың тәсілдері;

Практикалық сабақтар аясында **сабақтар, мерекелер, ойын-сауық, музыкалық ойындар** сияқты музыкалық іс-әрекеттің әртүрлі формаларын модельдеуді ұйымдастыру;

Музыкалық жетекшілерді **музыкалық аспаптарды, жабдықтар мен материалдарды** тиімді пайдалануға үйрету маңызды;

Заманауи әдістемелерді, инновациялық технологияларды және балалардың музыкалық дамуының психологиялық-педагогикалық аспектілерін қамтитын **дәрістер, семинарлар, шеберлік сыныптарын** қарастыру;

Жаңа музыкалық шығармаларды зерттеу: қазіргі мектеп жасына дейінгі балалардың қажеттіліктері мен мүдделеріне жауап беретіне ерекше назар аудару;

Мультимедиялық презентациялар, интерактивті ойындар мен музыкалық ресурстарды құру, музыкалық-білім беру процесінде **ақпараттық-коммуникациялық технологияларды** пайдалану мәселелерін қарастыру;

Практикалық бөлігі заманауи тәсілдерді қолдана отырып, **музыкалық сабақтардың рефераттарын, мерекелер мен ойын-сауық сценарийлерін** әзірлеуді және сынақтан өткізуді қамту;

Топтық пікірталастар мен тәжірибе алмасуды ұйымдастыру: қатысушылардың кәсіби багажын байытуға және шығармашылық белсенділікті ынталандыруға мүмкіндік береді.

Шығармашылық жобаларды қорғау, қорытынды аттестаттау: курстың соңында материалды игеру деңгейін және алған білімдерін практикада қолдануға дайындығын көрсететін түрінде өткізу;

Әдістемелік материалдармен және ұсыныстармен қамтамасыз ету: тыңдаушыларды одан әрі өзін-өзі тәрбиелеу және кәсіби өсу;

Қорытынды аттестаттау шығармашылық жобаны қорғауды, әдістемелік ұсынымды әзірлеуді немесе алған білімдері мен дағдыларын көрсететін **ашық сабақ** өткізу;

Музыкалық дамудың заманауи әдістері мен технологияларын зерттеу: Мектеп жасына дейінгі балалардың қажеттіліктеріне бейімделген маңызды болып табылады.

Жұмыстың интерактивті түрлерін игеруге, **цифрлық ресурстарды** пайдалануға және мектепке дейінгі білім беру мекемесінде дамып келе жатқан музыкалық ортаны құру;

Маңызды аспект - балалардың қабылдауына бейімделген **жаңа музыкалық шығармаларды зерттеу**, сондай-ақ **импровизация мен аранжировка дағдыларын дамыту**;

Курс музыкалық жетекшілердің шығармашылық ізденіске, экспериментке және тәжірибеге инновациялық тәсілдерді енгізуге дайындығын қалыптастыруға ықпал етуі керек. Оқыту нәтижесі мектепке дейінгі мекемелерде музыкалық-эстетикалық тәрбие сапасын арттыру болады.

7. БАҒДАРЛАМАНЫ ОҚУ-ӘДІСТЕМЕЛІК ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

№	Тақырып	Сағат саны	Оқу түрі	Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету
1	МОДУЛЬ - I. Мектеп жасына дейінгі балаларды заманауи тәрбиелеудегі нормативтік-құқықтық ресурстардың мазмұны	8 сағат	Лекция, семинар	Мектепке дейінгі білім беру саласындағы өзекті басылымдар мен зерттеулерді зерттеу; Мектеп жасына дейінгі балаларды тәрбиелеу және оқыту мәселелері бойынша семинарлар мен конференцияларға қатысу; Әріптестермен тәжірибе алмасу және білім беру процесіне инновациялық тәжірибелерді енгізу; Тәрбиешілерге арналған қолданыстағы нұсқаулықтарға шолу; Оқытуда цифрлық ресурстар мен технологияларды пайдалану.
2	МОДУЛЬ – II. Жаңа ұрпақтың мектепке дейінгі білім беру бағдарламалары н жүзеге асырудағы психологиялық-педагогикалық іс-шаралар	20 сағат	Практикалық сабақтар, тренингтер	Балалармен жұмыс істеу бойынша практикалық тапсырмалар мен кеңестерді қамтитын тәрбиешілерге арналған құралдар жасау; Балалардың даму деңгейін диагностикалау үшін сауалнамалар мен сауалнамалар әзірлеу; Балалармен және ата-аналармен өзара әрекеттесу үшін

				электрондық білім беру ресурстары мен платформаларын енгізу; Оқуға деген қызығушылықты арттыру үшін мультимедиялық материалдарды пайдалану.
3	МОДУЛЬ – III. Мектеп жасына дейінгі балалардың музыкалық-эстетикалық даму ерекшеліктері	30 сағат	Мастер-класс, практикалық сабақтар	Оқу жоспарларын әзірлеу: музыкалық қызметтің әртүрлі түрлерін қамтитын сабақ бағдарламаларын құру; Әдістемелік ұсынымдар: сабақтарға арналған материалдарды (музыка аспаптары, оқу құралдары) музыкалық қызмет үшін кеңістікті ұйымдастыруға арналған кеңестер; Нәтижелерді бағалау: балалардың музыкалық-эстетикалық дамуын бағалау әдістері мен критерийлері.
4	МОДУЛЬ – IV. Технологиялық	16 сағат	Жоба жұмысын қорғау	Технологияларды пайдалану бойынша әдістемелік құралдар жасау; Сабақтарға арналған мультимедиялық материалдарды әзірлеу; Тақырыпты терең зерттеу үшін әдебиеттер мен ресурстарды таңдау; Мектеп жасына дейінгі балалармен жұмыс жасауда технологиялық тәсілдерді тиімді пайдалану.
5	МОДУЛЬ – V. Білім нәтижелерін бақылау және бағалау	5 сағат	Мастер-класс, практикалық сабақтар	Балалардың даму деңгейін анықтау; Жеке ерекшеліктер мен қажеттіліктерді анықтау; Бағалау үшін критерийлер мен көрсеткіштерді әзірлеу; Тұрақты мониторинг және диагностика жүргізу; Нәтижелерді бірлесіп талдау үшін ата-аналармен өзара әрекеттесу.

6	Қорытынды аттестаттау	1 сағат	Жоба жұмысын қорғау	Музыка жетекшілерінің мектепке дейінгі мекемелерде дамытушы және шабыттандыратын музыкалық ортаны құру үшін алған білімдері мен дағдыларын тиімді қолдана алатынын көрсету; Кәсіби өсуге ғана емес, сонымен қатар балаларда үйлесімді тұлғаны қалыптастыруға көмектесу.
---	--------------------------	------------	---------------------------	---

8. ОҚУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУ

Мектепке дейінгі мекемелердің музыкалық жетекшілері үшін біліктілікті арттыру курсының оқыту нәтижелерін бағалау.

Курс мектеп жасына дейінгі балаларға музыкалық-эстетикалық тәрбие беруді ұйымдастыру саласындағы музыка жетекшілерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамытуға бағытталған. Негізгі мақсаттарға мыналар жатады:

- Музыкалық білім берудің заманауи әдістері мен технологияларын игеру;
- Музыкалық оқыту бағдарламаларын әзірлеу және енгізу;
- Эстетикалық тәрбие саласындағы біліктілікті арттыру.

Оқу нәтижелерін бағалау критерийлері

1. Теориялық негіздерді білу және түсіну:

- музыкалық-эстетикалық тәрбиеге заманауи тәсілдер туралы білімді бағалау.
- мектеп жасына дейінгі балалардың дамуындағы музыканың рөлін түсіну.

2. Практикалық дағдылар:

- алған білімдерін іс жүзінде қолдана білу;
- музыкалық сабақтарды жобалау және өткізу қабілеті.

3. Шығармашылық және инновация:

- жаңа бағдарламалар мен әдістерді құру қабілетін бағалау;
- қолданыстағы әдістерді балалардың жеке қажеттіліктеріне бейімдеу мүмкіндігі.

4. Қарым-қатынас дағдылары:

- балалармен, ата-аналармен және әріптестермен өзара әрекеттесудің тиімділігі;
- диалог жүргізу және командада жұмыс істеу қабілеті.

5. Рефлексия және өзін-өзі бағалау:

- өз тәжірибесін талдау мүмкіндігі;
- өз жұмысының нәтижелерін бағалау және одан әрі даму бағыттарын анықтау.

Бағалау әдістері

Тестілеу: теориялық білімді тексеру үшін тесттер өткізу;

Практикалық тапсырмалар: музыкалық сабақтарды әзірлеуге және өткізуге байланысты тапсырмалардың орындалуын бағалау;

Жобалық жұмыс: мектепке дейінгі мекемеде музыкалық-эстетикалық тәрбиені ұйымдастыру бойынша жобаны әзірлеу және қорғау;

Байқау: сабақтар мен іс-шаралар барысында практикалық қызметті бағалау;

Сауалнамалар: курс қатысушылары мен олардың ата-аналарынан өткізілген сабақтардың сапасы туралы пікірлер жинау.

Оқу нәтижелерін бағалау жан-жақты болуы керек және теориялық және практикалық аспектілерді ескеруі керек. Музыка жетекшілерінің білімді игеріп қана қоймай, оларды өз жұмысында тиімді қолдана білуі, мектеп жасына дейінгі балалардың музыка мен эстетика арқылы үйлесімді дамуына ықпал етуі маңызды.

9. КУРСТАН КЕЙІНГІ ҚОЛДАУ

Курстан кейінгі қолдау мақсаттары

1. Білімді бекіту: курс қатысушыларына алған білімдерін тәжірибеде қолдануға мүмкіндік беру;

2. Тәжірибе алмасу: музыка жетекшілері арасында тәжірибе алмасу және ең жақсы тәжірибе алмасу платформасын жасау;

3. Кәсіби даму: қосымша ресурстар мен оқыту арқылы қатысушылардың одан әрі кәсіби дамуын қолдау.

Курстан кейінгі қолдау форматтары

1. Онлайн платформа:

қатысушылар сұрақтар қоя алатын, материалдармен бөлісетін және кері байланыс алатын әлеуметтік желілерде немесе білім беру платформасында жабық топ құру;

музыкалық-эстетикалық тәрбие мәселелері бойынша шақырылған сарапшылармен тұрақты вебинарлар.

2. Әдістемелік материалдар:

музыкалық-эстетикалық тәрбиені ұйымдастыру бойынша әдістемелік құралдарға, сабақ жоспарларына және ұсынымдарға қол жеткізуді қамтамасыз ету;

музыкалық білім беру саласындағы жаңалықтар мен жаңартуларды тарату, сондай-ақ іс-шаралар мен конкурстардың хабарландырулары.

3. Семинарлар мен шеберлік сыныптары:

музыкалық тәрбиеге қатысты нақты тақырыптарды терең зерттеу үшін бетпе-бет немесе онлайн семинарларды ұйымдастыру;

музыка саласында балалармен жұмыс істеудің жаңа әдістері мен технологиялары бойынша шеберлік сыныптарын өткізу.

4. Жеке кеңес беру: жұмыс барысында туындайтын нақты мәселелерді немесе мәселелерді шешу үшін курс оқытушыларымен жеке консультацияларға жазылу мүмкіндігі.

5. Тәлімгерлік жүйесі: тәжірибелі музыка жетекшілері өз тәжірибелерімен бөлісе алатын және жаңадан бастаушыларға жұмысқа бейімделуге көмектесетін тәлімгерлік жүйесін құру.

Курстан кейінгі қолдаудың тиімділігін бағалау

Кері байланыс: ұсынылатын ресурстар мен іс-шаралардың сапасы мен пайдалылығы туралы қатысушылардан үнемі кері байланыс жинау.

Жетістіктер мониторингі: қатысушылардың алған білімдері мен дағдыларын іс жүзінде қолданудағы үлгерімін бағалау.

Бағдарламаны түзету: оның тиімділігін арттыру үшін жиналған кері байланыс негізінде курстан кейінгі қолдау бағдарламасына өзгерістер енгізу.

Курстан кейінгі қолдау музыкалық жетекшілерге алған білімдерін шоғырландыруға ғана емес, сонымен қатар олардың кәсіби дағдыларын дамытуға көмектесетін оқытудың маңызды элементі болып табылады, бұл өз кезегінде мектепке дейінгі мекемелердегі балалардың музыкалық-эстетикалық тәрбиесінің сапасына оң әсер етеді.

10. НЕГІЗГІ ЖӘНЕ ҚОСЫМША ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Қазақстан Республикасының «Білім туралы Заңы». - Алматы: «Элмар» 2018.
2. Мектепке дейінгі ұйымдарға қойылатын санитарлық-эпидемиологиялық талаптар.
3. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы» (ҚР БҒМ, 2022).
4. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты.
5. Педагогтердің біліктілігін арттыру академиясы. [\[akpp.kz\]](http://www.akpp.kz) (<http://www.akpp.kz>).
6. Музыка және білім беру порталы. [\[musiceducation.kz\]](http://www.musiceducation.kz) (<http://www.musiceducation.kz>).
7. Алтынсарин Ы. Таңдамалы шығармалары. - Алматы: Жазушы, 1985.
8. Коменский Я.А. Ұлы дидактика. - Мәскеу: Педагогика, 1982.
9. Монтессори М. Бала әдісі. - Мәскеу: Заңдылық және құқық, 1992.
10. Ушинский К.Д. Педагогикалық шығармалар жинағы. 6 томдық. - Мәскеу: Педагогика, 1988-1990.
11. Выготский Л.С. Бала дамуының мәселелері. - Мәскеу: Педагогика, 1983.
12. Ветлугина Н.А. Музыкальное воспитание в детском саду. - Москва: Просвещение, 1981.
13. Радынова О.П. «Музыкальное развитие детей». - Москва: Владос, 1997.
14. Әлімов А. Музыкалық тәрбие теориясы мен әдістемесі. - Алматы: Өнер, 2000.
15. Жексенбаева Г. Мектепке дейінгі балалардың музыкалық дамуы. - Алматы: Білім, 2005.

16. Сеитова, Г. К. Мектепке дейінгі тәрбиенің негіздері. - Алматы: «Ғылым», 2018.
17. Жұмабаева, А. Т. Заманауи музыкалық тәрбиенің әдістері. - Астана: «Елорда», 2020.
18. Бенашвили, Р. Музыкально-эстетическое воспитание детей дошкольного возраста. - Москва: «Просвещение», 2015.
19. Құнанбаева С.С. Балалардың музыкалық қабілеттерін дамыту. - Алматы: Рауан, 1995.
20. Жұмабекова Ф.Н. Мектепке дейінгі педагогика. - Алматы: Білім, 2003.
21. Выготский, Л. С. Воображение и творчество в детском возрасте. - Москва: «Педагогика», 1984.
22. Абай А. Музыкалық тәрбие негіздері. - Алматы: «Білім». 2015.
23. Құдиярова Г. Заманауи педагогикалық технологиялар. - Астана: Фолиант. 2018.
24. Бубнов, В. Музыка в детском саду: методические рекомендации. - Москва: «Просвещение» 2017.
25. Сухомлинский, В. Сердце отдаю детям. - Москва: «Педагогика». 2019.
26. Мәдиев, А. Дошкольное музыкальное воспитание в Казахстане. - Алматы: «Қазақ университеті». 2020.
27. Костюк Т. (2016). Теория и практика музыкального воспитания. - Санкт-Петербург: Питер.
28. Долгова, Н. Психология музыкального восприятия у детей. - Москва: «Наука». 2020.
29. Gardner, H. Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences. New York: Basic Books, 1983.
30. Elliott, D. J. «Music Matters: A New Philosophy of Music Education». Oxford: Oxford University Press, 1995.
31. Suzuki S. «Nurtured by Love: A New Approach to Education». New York: Exposition Press, 1969.
32. Gardner H. «Frames of Mind: The Theory of Multiple Intelligences». New York: Basic Books, 1983.

Интернет -ресурстар:

<http://online.zakon.kz>

<https://unwto.org>

<https://researchgate.net>

<https://ppt-online.org/367257>

https://vk.com/bilimland?t2fs=35921aa35ae302c06d_3

<https://www.gov.kz/memleket/entities/edu?lang=kk>

[Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі](#)

[Педагогикалық ғылымдар журналы](#)

[Образование в Казахстане](#)